

Felelős szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár,
(4 fillér)
Kéziratot nem a vissza
a szerkesztőség.

NAPLÓ

KASSA, KEDD, 1910. JANUÁR 11.

HATODIK ÉVFOLYAM. — 7. SZÁM.

Előfizetési árak:

Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „

Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K

Kiadóhivatal:

Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.

Hirdetések pett sor szá-
mitással díjszabászerint

Meredeken fölfelé.

Kassa, jan. 10.

Lukács László vállalkozása még meg sem született, máris agonizál. Már napok óta ismételtén utaltunk azokra az akadályokra, a melyek a Lukács-kabinet elé tornyosulnak, s a melyek leküzdhetetlen volta egyre nyilvánvalóbbá lett. Most sem tehetünk mást. Mert az újabb tények csak újabb bizonyosságát adják annak, mily csekély kilátásokkal halad előre a vállalkozás.

Ez akadályok okaiba is nyerhetünk bepillantást, ha azt a fogadtatást tekintjük, a melyben Lukács vállalkozása a pártoknál részesült. Lukács eleinte rövid tartamu indennitást kívánt. Csakhamar azonban kiderült, hogy ezt nem kaphatja meg s indennitas nélkül kénytelen az ország kormányzását magára vállalni. Kiderült, hogy a pártok egyikében sem nyerhet oly támogatást, a mely kormányta parlamentárisálására kilátást nyujtana.

Hasonló csalódás érte Lukács Lászlót éppen azon csoport részéről, a melyhez természet szerint tartozik, tudniillik a Nemzeti Társaskört képező volt szabadelvűpárti személyiségek részéről. Gróf Tisza István, a kit a volt szabadelvűpárt hívei kétségtelenül vezérüknek ismernek el, s a ki körül e régi tábor embereinek tulnyomó része csoportosul, már napok előtt kijelentette, hogy Lukács László vállalkozásáról tudni sem akar.

Arról meg éppen fölösleges bővebben megemlékezni, hogy sem Kossuth és Apponyi, sem Wekerle és Andrássy hibeinek sorából Lukács magának pártot nem kereshet. Ugyszintén ismeretes a néppárt álláspontja is.

Mindezek után méltán kérdezhetjük, hogy vajjon mire vagy mire remélheti még Lukács László kormányzását alapítani? Hisz azok közül, a kik akár személyi sulyban, akár híveik számánál fogva jelentős vagy befolyásos politikai tényezők, egynek támogatását sem remélheti.

Ily körülmények közt, ha Lukács László közvetítő kísérletét kizárólag tárgyi szempontból tekintjük, azt bizvást eredménytelennek mondhatjuk.

Más kérdés azonban az, vajjon e tárgyi tényállásból az arra hivatott személyiségek levonják-e a konzekvenciákat? A helyzet világos, — de

azt mi persze nem tudhatjuk, vajjon a korona is, Lukács László is, e tények alapján minő elhatározásra jutnak?

Ha tisztán objektív szempontok döntenek el e kérdést, úgy semmi kétség az iránt, mi fog történni. Ha ellenben szubjektív mozzanatok merülnek fel s a vállalkozásnak mindenáron való keresztülhajszolása kísértetnék meg: akkor, — nos akkor ismét semmi kétség. Ez utóbbi esetben csak annyi az eltérés, hogy későbbben derülne ki a vállalkozás sikertelensége. Nagy bonyodalmak és súlyos válságok után csak ott állnánk, a hol ma állunk. Már most csak az a kérdés, elébb vagy utóbb derül ki az, a mi lehetetlen.

A husdrágaság titkai.

Magyar marhahus Bécsben.

Hogy a fejünk bubjától a talpunk közepéig majdnem minden rajtunkvaló osztrák gyartmány, az már nem újság. Bécs a mi gyámoltalan ipari helyzetünk kihasználásával leszedi a zsirunkat, megnyuzza a bőrünket, anélkül, hogy tudnánk. Az üzleti ravaszágoknak olyan arzenájával tör reánk, hogy szinte lehetetlen a védekezés. De nemcsak az ipar az, ahol ilyen orvul bekerített helyzetben szenvedjük a gazdasági megaláztatást. Az embernek megáll az esze, ha a számokat nézi, hogy ami ithon terem, magyar földnek, magyar erőnek szülötte, abból is a jobb és az olcsóbb — bécsi piacon található.

A budapesti marhavásárra január ötödikén 2437 marhat hajtottak föl. Ugyanakkor a bécsi vásáron 5056 marhat árultak, amiből 3296 magyar volt. Tehát a piacra hajtott magyar marhaállomány 856 al több volt ugyanazon napon Bécsben, mint Budapesten. Ugy-ahogy rémes és elszomorító eddig is, de tovább kell meeni. A bécsi kínálat nagyobb lévén, 4-6 koronával estek az árak, míg Budapesten ugyanannyival emelkedtek a magyar marhaárak.

A mészárosok, marhakereskedők és egyes érdekeltek most jóízűt nevetnek ezen a Kolumbusz-tojáson. Hogy mi ezt csak most fedeztük fel, holott évek, évtizedek óta rengeteg banketten Bécsből importált magyar húst ettünk. Mert sok vendéglős, ha ki akart tenni magáért, sőt ha nem akarja, hogy a drága bankett drága közönsége fejéhez vágja a pecsenyés tálat, Bécsből hozatja a húst. Visszahozatja a magyar húst mert az elsőrangú marha Bécsben kerül tagló alá, ahhoz magyar mészáros egyáltalán nem juthat hozzá.

Nem lehet azonban szóltanul elhaladni a mi siralmas gazdasági helyzetünknek e mértföldjelzője mellett. A számok rideg parancsa kötelez erre, a vámsorompók elodázhatatlan fölállítására, akárhogy intrikálnak a husdrágító agráriusok.

Főispánváltás előtt.

Szalay László lemondott.

Ki lesz az új főispán.

Szalay László Abauj-Torna vármegye és Kassa város főispánja vasárnap délután a fővárosba utazott. A főispán budapesti tartózkodása a kormányváltással áll kapcsolatban. Mint értesülünk, a Wekerle-kabinet felmentésével egyidejűleg Szalay László is lemond a főispáni méltóságról. Követi vezérét Kossuth Ferencet és a nemzeti kormányt, melynek bizalmából foglalta el díszes pozícióját.

Hogy ki követi a főispáni székben? az ma teljesen bizonytalan. Különböző kombinációk keringenek, ebből azonban csak a találgatás meríthet anyagot, a pozitív valóság nem. Egy azonban bizonyos, hogy a főispáni szék betöltése a közeli politikai alakulás irányától függ.

Ha Lukács valóban békés szándékkal közeledik s programja csak abban merül ki, hogy a parlament, pártok és a korona között a harmonikus békét helyreállítsa, a főispáni szék egyelőre betöltetlen maradhat. Ez esetben a kormány élete átmeneti jellegű, rövid tartamu s nincs valami különösebb szükség a főispáni szék betöltésére.

Ámde az is megeshetik — ami igen valószínű, hogy a Lukács-kabinet harcosszínzetet ölt, nem sikerülvén a pártokkal való egyezkedés, kiírja a választásokat. Ez esetben a maga expozéit nem nélkülözheti a főispáni állásokban. Lukács, ha már választott, bizonyára a régi szabadelvű módszer kipróbált eszközeivel veszi fel a mérkőzést. Ez a módszer pedig jelentékeny hatalmi befolyással ruhazza fel a főispánokat. Erre az eshetőségre gondolva nem lehet közömbös az új főispán személye.

Ma természetesen nevekkel kombinálni nagyon korai dolog volna. Tény, hogy Lukács kabinetjét az ő szabadelvűek egyelőre alkotmányosnak ítélik meg. Valószínű, hogy ebből a táborból kerül ki az új főispán.

Berger nagy kávéház

az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

Sauer Emil hangversenye.

Megőszülve láttuk viszont a nagy művészt. Elegáns alakja még mindég a régi és érdekes arca sem változott meg. Szelíd mosoly deríti fel finom metszésű vonalait és játékosan kigyulnak rajta a lelkesültség vérrózsái. De hajának dús műveszfürtjei már őszbecsavarodtak, megrikkultak. Bájosan szép ellentét. Megkapó az ősz haj ezüstjének és a fiatalosan élénk arckifejezésnek a kontrasztja. Mintha a mester nagyságának az apotheozisa lenne ennek az ezüst hajkoszorúnak a csillámlása. Mintha jelképezné, hogy az idő ereje is tehetetlenül, nyomtalanul viharzott el Sauer Emil művészetét felett.

Szinültig megtelt a hangversenyterem disztingvált közönséggel, mely tüntető tapsokkal fogadta a belépő művészt. Az ünneplés azután mindjobban fokozódott, mint a megértő hallgatók újabb és újabb kifejezését adták elragadtatásuknak. A mestert láthatólag jól érintette a hódolat ilyen élénk megnyilatkozása és több műsoron kívüli számmal szerezte meg a műélvezetet. A műsoron Sciaratti, Beethoven, Schumann, Chopin és Liszt szerepeltek és a modernek közül Debussy és két Sauer kompozíció.

Valamennyit azzal a rajongó odaadással játszott a művész, amely olyan kiválóan jellemzi egyéniségét és visszatükröződik átszellemült arcán is. Szinte azt hihető, hogy a csodaszép akkordok zengése, a lágy futamok sóhajszzerű rebbenése egyenesen az ő lelkéből fakadnak, nem is abból a zongorából, melynek ő szuverén ura. És valamennyien, kik ott voltunk a teremben, hódoltunk a mesternek, aki egy újabb felejthetetlen művészi eseménynyel gazdagította emlékeztünket.

A közönség alig akart távozni a teremből, úgy hogy a hangverseny végeztével az ovációkat még két darabnak az eljátszásával honorálta a művész.

(—r.)

HIREK.

— Személyi hírek. Szalay László főispán a fővárosba utazott. — Puky Endre dr. alispán több napi tartózkodásra a fővárosba utazott.

— Itt a farsang. Vízkereszt napjával megkezdődött a farsang. Carneval herceg fejébe csapja csörgő süvegét, felpattan trónusára s uralkodik nem hadseregekkel, hanem egyedül a vidámság bohó tréfaival. Uralkodása nem lesz hosszú, csak február kilencedikéig tart. Elvégre ez is elég annak, aki mulatni szívből tud. Mulatságra különben tulságos sok oka nincs az országnak, tele vagyunk bajokkal a politikában ép úgy, mint a közélet akármelyik más ágában. A farsang is talán inkább arra jó, hogy felejtsük a gondokat, nem pedig, hogy örüljünk örömeinknek. Sokat lehetne erről mondani, de jobb, ha ezt most elhagyjuk. Ehelyett inkább azt az óhajtást fejezzük ki, hogy ha az idei farsang után eljönne az igazi komolyságnak s erős, nemzetfejllesztő munkának az az ideje, melyet anynyian oly régen várnak s amelyre az országnak oly nagyon szüksége van. Száz szónak is egy a vége: itt a farsang, mu-

lasson jól mindenki, aki át tudja érteni a nemes vidámság tiszta szellemét.

— A miskolci városi bál. Szombat este tartották meg Miskolcon a városi bált, a melyen a kassai városi tisztikar nagy számban volt képviselve. Annyira nagy számban, hogy többen voltak, mint a miskolciak. Ez a bál tehát, melyhez Miskolcon oly nagy reményt fűztek — nem sikerült. Rossz omen a kassai városi bál előtt, de azt hisszük, itt a rendezőség agilitása nagyobb eredménnyel fog járni. A múlt évi páratlanul álló nagy siker joggal engedi remélni, hogy ez idén is a farsang legnevezetesebb mulatsága lesz a városi bál. A miskolciak már is kijelentették, hogy teljes számban részt vesznek a kassai mulatságon. Igen nagy a készülődés Eperjesen is s úgy nincs ok fiaskótól tartani, mely a miskolci városi bált oly váratlanul érte.

— Proché Ede temetése. A kassai újságírók Nesztörát, az öreg Proché bácsit tegnap kísérték ki utolsó útjára. Az őszinte szeretet és ragaszkodás, melyben az elhunyt részre volt, egész nagyságában nyilatkozott meg a gyászszertartásnál, melyen nemcsak volt barátai és pályatársai, hanem olyanok is nagyszámban vettek részt, kiket pusztán a tisztelet és a nagybecsülés fűzött a halotthoz. A beszentelés után, melyet a fő-utcai gyászházban Mohr Béla lelkész végzett díszes segédlettel, a színészek nyolc tagu kara énekelt el egy régi gyászdalt, majd a V. H. O. Sz. kassai választmányának nevében Lekly Gyula tartott búcsuztatót. Meghatott szavakban emlékezett meg Proché Ederől, ki hosszú újságírói működése alatt mint ember és mint zsummalista egyaránt követendő példát szolgált és egyéniségének nemességével, jellemének intakságával minden ember tiszteletére joggal tarthatott számon. A nagyhatású gyászbeszéd után megindult a temetési menet hosszú sorokban a koporsó után. A gyászoló közönség közül sokan kocsira ültek és egészen a temetőig kikísérték a halottat. A sírnál Szeley, a Werfernyomda művezetője a nyomdászemélyzet nevében mondott búcsuztatót, majd sírba helyezték a koporsót, melyet a szeretet és a tisztelet virágaival halmozott el.

— Tarka szinpad. A József kir. herceg Szanatórium-Egyesület kassai bizottságának f. hó 15-ikén tartandó fényes estélyének művészi nívóju programjának közreműködői, az estély határnapjának közeledtével mind nagyobb buzgalommal igyekeznek oly tökéleteset produkálni, amely a Tarka Szinpad-estély — előreláthatólag is — előkelő közönségének legfokozottabb igényeit is ki fogja elégíteni. Az estély iránt a város társadalma körében oly fokú érdeklődés nyilvánul, mely indokoltá teszi, hogy azok, akik a jótékony célú, nagyszabású estély iránt érdeklődnek, minél hamarabb biztosítsák jegyeiket Maurer A. könyvkereskedésében.

— Helyreigazítás. Lapunk tegnapi számában tévesen közöltük, hogy a Kaschauer Zeitung szerkesztését Spitzer Gyula vette át. Azt egyéb elfoglaltsága miatt nem tölthette be. Nevezett lap szerkesztői állása még nincs betöltve.

— Nyilvános köszönet. A kassai izr. jótékony nőegylet által fentartott népkönyvtárban az elmúlt héten 326 gyermek, 500 felnőtt, összesen 886 egyén részesült az ingyen ebéd jótéteményében. Az elnökség ez uton fejezi ki köszönetét a lentebb felsorolt nemes szívű adakozóknak, kik adományaikkal megkönnyítik e humánus intéz-

mény működését. Gyógyszerészek újví ajándék megváltása címén 50 koronát, Fried Árminné, Ganczfried Bertalanné, Pollacsek Manóné, Weiser Oszkárné, Werner Miksáné 10 koronát, Groszmann Daniné, Perény Leó, Szegő Imréné 6 koronát, dr. Gaiger Ignác, Grünfeld Józsefné, Matzner Samu és neje újví kívánat megváltása címén 5 koronát, dr. Földi Miksáné 4 koronát adományoztak. Természetben adományoztak: Szakmár és Zilahy cég 10 kgr. szilvát, 10 kgr. lencsét és 10 kgr. buzadarát, Urnach János pléhszamokat.

— Harmadik osztály a gyorsvonaton. Budapestről írják: Csendben, minden kérdés nélkül elkészült a magyar államvasutak kocsiparkjának pótlására rendelt kocsik egy hatalmas része. Az aradi Weitzer féle vagongyárban szállításra készen állanak a harmadosztályú kocsik. Ezekben van a legnagyobb hiány s ezért a harmadik osztályú kocsik elkészítése volt a legsürgősebb része a nagy állami rendelésnek. Ezek az új vagonok — és ez a dolog érdekessége — nem olyan formára épültek, mint a most használatban levő harmadosztályú kocsik. Az első és második osztályú kocsik mintája szerint oldalfolysóval, lefelé fordított padokkal látták el s mosdó-fülkével szerelték fel. Ez a módosítás nyilvánvalóan azt célozta, hogy a gyorsvonatok számára is alkalmasak legyenek az új kocsik. Hogy mikorra tervezte a harmadosztályú kocsiknak a gyorsvonaton való üzembe helyezését a kereskedelemügyi kormány, az nem ismeretes. Annyi bizonyos, hogy a régi óhajítás teljesítését tervbe vették s a mostani kormánytemetés alkalmával ez dicséretes momentum, ha éppen nem is nemzeti vívmány, de feljegyzésre érdemes.

— Gróf Zichy Aladár a Tátrában. Gróf Zichy Aladár ó felsége személye körüli miniszter családjával együtt Tátra-Lomnicra érkezett s ott várja be a kormány felmentését.

— Hirtelen halál. Zsarnay Antal, gagyvendégi földbirtokos pénteken reggel Kassára jött. A ligetben rosszul lett, amire a kórházba vitette magát. Az orvosok azonnal gondos ápolás alá vették. Délelőtt 11 órakor jobban lett, már készült a haza utazásra. Egyszerre összeesett, meghalt. Szívszélhűdés ölte meg. Vasárnap délelőtt temették a közokórházból. Temetésén megjelent Szalay László főispán, Puky Endre dr. alispán és számos megyei család.

— Turisztika. A kassavidéki Turistakör f. hó 8-án Karsay Károly erdőtanácsos elnöklété alatt választmányi ülést tartott, a melyen elhatározták, hogy a kör elhunyt érdemes és buzgó pénztárosának Proché Ede ravatalára koszorút helyeznek és emléktét jegyzőkönyvben megörökítik. A kör ezutan pénztárnokká Klekner Emilt választotta meg. A Henslmann szoborra gyűjtött összeg 306 koronát tesz ki.

— Hajsza a frankokért. Kordoványi István kaposztafalvi asztaloslegény néhány év előtt kivándorolt Romániába, hogy ott keresse a boldogulását. Ojzokban megismerkedett egy Forgács Irma nevű leánnyal, ki ugyancsak Magyarországból vetődött idegenbe és az ismeretségnak csakhamar szerelem lett a folytatása. Összeköltöztek és életüket semmi sem zavarta meg a

SALAMANDER cipők a legjobbak
Egyedüli raktára Kassán
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux, Box, barna és fekete cipők egységára K 16.50.

mult év decemberig, de ekkor a lányban felébredt a honvágy. Anélkül, hogy elbucszott volna a párjától, egy szép napon felszedte a sátorfáját és tovább állott. Uniköltésül magával vitte kedvesének 387 frankot kitevő készpénzét és a pénzzel átjött Magyarországra. Kordoványi azonban nem vette tréfára a dolgot, utána eredt a szökevénynek és megindult a hajsz, mely csak Kassán ért véget. Itt ugyanis Kordoványi nyomát vesztette a szerető vadházastársnak és most a rendőrség által közzétett a leányt, ki az alatt már lsten tudja hol jár a pénzzel.

— A „Hétfői Posta“ című kitűnően szerkesztett politikai szemle legközelebbi számában, — amely minden vasúti állomáson és dohánytözsdeben kapható — a következő érdekes közlemények látnak napvilágot:

A hétről. Függetlenségi tömörülés. Bécsi posta: A Bienerth-kormány helyzete. Az engedmények politikája. A király és a közbenső vámvonal. Zágrábi posta: Supilo ünneplése. Lueger és a horvátok. Az új Széchenyi könyvtár. Irta: dr. Föti József Lajos. Belgrádi posta: Szerbia makedon politikájának új fázisai. Az éhség birodalma. Irta: Bresztovszky Ernő. Jegyzetek: Automobil a Hortobágyon. Egy bűn — örök bűnhődés. A tél haramiái. Hordárok harca. A feminizmus. Irta: Vilharos. Közgazdaság: Állami bányászat. A gazdasági hétről.

— Életunt diák. Az iglói főgimnázium 8-ik osztályába járt Pásztor Tamás. A szegény fiú beteg volt. Fiatal kora dacára megrokkant. Nem bírta elviselni a fájdalmakat és öngyilkosságra szánta rá magát. Legalább ilyen elhatározással hagyta el lakását, ahová többé vissza nem tért. Keresik mindenfelé, de nem tudták rátalálni. A rendőrség ez ügyben köröző levelet adott: ki a következő tartalommal: Pásztor Tamás enyiczkéi származású 8-ik gimn. osztálybeli tanuló a lakásán talált jegyzet szerint f. hó 3-án reggel öngyilkossági szándékából távozott el s azóta a legszorgosabb kutatás dacára feltalálható nem volt. Kérem nevezett az alábbi személyleírás alapján közzétetni s felalálása esetén hivatalomat értesíteni. Kora 19 éves, termete nyulánk, magas, arca kerek, orra hosszas, szája rendes, szeme barna, haja barna. Ruházata fekete hosszú téli kabát, szürke öltöny, új kapcsoló cipő, fekete puha kalap. Különös ismertető jelei: jobb füle mögött le az alkapcsáig görvélykóros hegg. Megemlítjük meg, hogy a rendőrség felkérésére Danek Leó őrnagy, zászlóaljparancsnok a honvédség által erdőátkutatót rendelt el, de az eltűnt diákra ráakadni nem tudtak.

— Vasut a Nagyszalóki csucsra. A kereskedelemügyi miniszter Török Emil mérnök, budapesti lakosnak a Tarajkáról kiindulva a szalóki hegycsucsra vezetendő villamos üzemi drótkötél, esetleg fogaskerékel kombinált síklő-pályára az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

— Verekedő mészáros. Markovics József kassai mészáros ma délelőtt beállított a városi fogyasztási hivatalba, hogy ügyesbajos dolgait elvégezze. Ugy látszik azonban, hogy előzőleg sokat fogyasztott a jóból, mert minden ok nélkül belekötött az egyik tisztviselőbe és szidalmazni kezdte. A tisztviselő felháborodva rendre utasította Markovicsot, mire ez felemelt ököllel neki rohant és ütlegelni kezdte. A kínos incidensnek a rendőr vetett véget, aki Markovicsot előállította a rendőrségen.

— Szélhámos kéregetők. Két jól öltözött fiatal ember az elmúlt napokban több kassai családnál könyöradományokat gyűjtött. Mivel alapos a gyanu, hogy közönséges szélhámosok csapték be a könnyen hívőket, a rendőrség ez uton figyelmezteti a közönséget, hogy ha valahol ismét bekö-pogtatnának, szolgáltatassák ki őket a hatóságoknak.

— Letartóztatott betörő. Az utóbbi időben Kassán több kisebb betörést követtek el, melyeknek tetteseit ez ideig nem sikerült kézrekeríteni. Mivel több jel arra mutat, hogy a lopásokat egy szervezett betörőbanda tagjai követték el, a rendőrség széleskörű nyomozást indított és megkereste az ujhelyi hatóságot is a gyanús egyének szemeltartása iránt. A mint értesülünk, tegnap sikerült a betörőbanda egyik tagját, *Rodoszta Józsefet* Ujhelyben letartóztatni, akit kihallgatása után át fognak szállítani a kassai ügyészség fogházába.

Színház.

Színházi műsor:
HÉTFŐN: A cornevillei harangok.

A sasfiók.

Mióta Rostand a Sasfiókot megírta és Sarah Bernhard különleges művészetével a benne rejlő szépségeket megérezkítette, alig van olyan komolyabb tehetségű drámai színész, kinek fantáziáját a reichstadi herceg alakja ne izgatta volna. Mintha valami szuggesztív erő volna ebben a szerepben! Maga Rostand mondotta egy alkalommal, hogy olyan szerep ez, amelyet csak kétféleképpen lehet eljátszani: tökéletesen, vagy egészen rosszul és bár e kijelentés meglehetősen problematikus értékű, az mindenesetre kétségtelen, hogy a szerep nehézségeinek helyes megoldása magasabb művészi kvalitásokat igényel.

Jákó Amália, ki a darab szombati repizén a reichstadi herceget kreálta, még egészen fiatal színész. Nem volt alkalma elsajátítani azt a rutint, mely alakításait bevégezte tegye és mikor a szerep eljátszására vállalkozott, pusztán tehetségére, becsúvára és intelligenciájára volt utalva. Két ut állott előtte: kidolgozni a dikció minden részletét és megelégedni Rostand szellemiségeinek egyszerű kipointrozásával, vagy pedig belső ábrázolásra törekedni, miáltal az alakítás egységesebbé, a hatás művészebbé válik. Az utóbbi kétségkívül nehezebb, mert az alakítás főereje ekkor már nem a szerep szépségeiben, hanem inkább az alakító invenciójában rejlik, de ez esetben a siker is sokkal egyénibb, őszintébb és megérdemeltebb.

Jákó Amália — ezt kell mindenképp konstataálnunk — a nehezebb feladatot választotta. E választással biztosította egyrészt művészi vállalkozásának magasabb értékét, másrészt azonban önkéntelenül is szigorúbb bírálatot provokált maga ellen. Hogy e bírálat rá nézve így is kedvező, ez egyedül az ő érdeme. Játéka egyszerű volt és őszinte. Ez a legnagyobb dicséret, amit róla elmondhatunk. Egyes helyeken még nélkülözötte az utolsó simításokat, de erejével, érzéseinek közvetlenségével mindenkit megkapott. Alakításából gondos tanulmány, mely megértés és sok helyen a tökéletest megközelítő ábrázolás tükröződött vissza és amit Majthényival a tükörjelenetben produkált, az nemcsak az ő tehetségének, hanem általában a színjátszásnak egyik legszebb produkuma volt. Sikere teljes volt és ez maga a legmértékesebb kritika.

A többi szereplők közül Majthényiről kell első sorban megemlékeznünk. Metternich herceget játszotta. A sima, hideg, kegyetlen diplomatát hűséggel, jellemzően rajzolta meg, a kalap-jelenetnél azonban, amikor Napoleonra emlékezik, elragadta drámai heve, s a gyűlölettel átszótt tisztelet hangja elvesztet a színpadi hatás kedvéért felfokozott kitérésben. Ez a megoldás koncessiót jelentett a közönség számára, amit a nézőtérén halás tapsal fogadtak, azonban érzésünk szerint a művészi egység rovására esett. *Komjáthy* gránátosa tavaly óta nem változott. Ép oly erőteljes az alakítása, mint azelőtt, de — és ez csak előnyére szolgál — valamivel nyugodtabb,

komolyabb és épen ezért művészebb. A második felvonás utolsó jeleneteit igazán szépen játszotta meg.

A többiek közül csak *Fáyról*, *Bartháról*, *Bársonyról* és *Sziklairól* emlékeztünk meg dicsérettel. *Harsányi* Margit nem ismerte fel szerepének szépségeit és nem is igyekezett azokat kidomborítani; *Császár* Kamilla alakításában volt egy pár sikerültebb részlet, de a zokogásai rettenetesen komikusan hatnak.

Az előadást zsufoolt ház nézte végig.

TÁVIRAT — TELEFON.

Lukács László Bécsben.
Döntés nem történt.

Bécs, január 10.

Lukács László ma délben egy óraker a királynál audiencián jelent meg. Eredménye minden bizonynyal a Lukács-kabinet kinevezése és a Wekerle kabinet végleges felmentése lesz.

Bécs, január 10.

Lukács László megbízott miniszterelnök tegnap este Bécsbe érkezett és a Sacher szállóban szállt meg. Ma kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Egy hétfői lap azt írja, hogy a kabinet öt tagból fog állani egyelőre, azonban a kormányzás első hetében ki lesz nevezve a király személye körüli miniszter. Az eskütétel szerdán fog megtörténni. A képviselőházban pedig a kormány pénteken vagy szombaton fog bemutatkozni. A helyzet a kormány kinevezésével határozottan tisztul. A helyzetben csakis a házfelosztás segíthet. Ugyanis egyetlen pártnak sincs többsége, de abban megegyeznek, hogy az indemnitást nem szavazzák meg, csak ha a Házat feloszlatják.

Bécs, jan. 10.

Lukács László audienciája öt perccel kettő előtt ért véget vagyis 55 percig tartott. Lukács jelentést tett a királynak budapesti tárgyalásairól és kormányalakítási kísérleteiről. A király az elhatározást fentartotta magának, Lukács pedig meg holnap Bécsben marad.

Budapest, jan. 10.

Bécsből tavrják, hogy Rauch Pál báró horvát bán Bécsbe érkezett, a Hotel Krantzba szállott meg és holnap kihallgatáson jelenik meg a király előtt.

A függetlenségi pártok kooperálása.

Budapest, jan. 10.

A függetlenségi két párt egyesítését Kmety Károly vetette fel a Justh párt tegnap esti összejövetelén.

Lengyel Zoltán a Kossuth párt tagja erre azt mondotta:

„A kooperációt határozottan helyesnek tartom, ha a Lukács kabinet kifestéséről van szó. Új alakulásra azonban okvetlen szükség van a politikát illetően.“

Másrésztől azonban az egyesülésről szóló híreszteléseket alaptalanoknak tartják.

Gróf Khuen-Héderváry elutazott.

Budapest, jan. 10.

Khuen Héderváry gróf tegnap hédervári birtokára utazott.

Beregszász Justh mellett.

Beregszász, jan. 10.

Bereg megye függetlenségi partjának gyűlésén Máthé László képviselő beszámolót tartott. A gyűlés egyhangulag elhatározta, hogy Justhhoz csatlakoznak.

A Haverda ügy.

Szeged, jan. 10.

Szegedről jelentik lapunknak, hogy Vojtha Antal, Jánossy Aladár és Haverda Mariska tegnap Szegedre érkeztek.

Jakobovics Armin és Testvére

első kassai butorminta-terme és butor-áruháza

Kassán, Fő-utca 39-ik szám alatt (saját házában)
Telefon 171. a székesegyházzal szemben. Telefon 171.

Raktáron tartunk mindig legnagyobb választéku készletet **szilárdan dolgozott** butorokból minden most használt fában és **stylben**, egymint: teljes háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezések-ből, **luxus-, fantasia- és ülőbutorokból, szőnyegdivánok, ottománok** és mindennemű **matrácokból**; ugyszintén elvállalunk mindennemű **diszítési és kárpitos munkákat** is. — Továbbá nagy raktárt tartunk **szőnyegek- és függönyökben.**

Raktár előszoba- és konyhabutorberendezésekből.

Szolgáljon továbbá a n. é. közönség becses tudomására, hogy a fő-papság, tisztikar, magasabb hivatalnokok és magánosok részére, valamint **teljes menyasszonyi berendezéseket** úgy **helyben**, mint **vidéken**

kedvező fizetési feltételek mellett szállítunk.

Dús raktár mindennemű rézbutorokban
Specialisták modern angol bőrbutorokban.

A nagyérdemű közönségnek figyelmébe ajánljuk a most létesített külön osztályt

tömörfa (massiv) butorokban,

amennyiben egy elsőrangú tömörfa (massiv) butorgyárnak a **kizárólagos elárusítását, illetve képviselését**

Abauj-Torna-, Zemplén-, Sáros- és Szepes-megyék részére átvettük és ezen kitűnő gyártmányból jutányos árszabás mellett állandó nagy raktárt tartunk. Különösen ajánlható ez a **tömörfabutor szállodák, fürdőhelyek és villák** berendezésére.

Faeladási hirdetmény.

A jósvalói ref. egyház Jósvalón (Abauj-Torna m.) a ref. népiskola helyiségében 1910. évi január hó 24-én d. e. 10 órakor megtartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött, nyilvános szóbeli árverésen, a megyei közigazgatási erdészeti albizottság 1909. évi 1107. számú engedélye alapján eladja a tulajdonát képező erdő I. tag 2., 3., 4., 5. számú erdőrészeinek mintegy 17-19 kat. hold területén e célra tövön kijelölt és kibélyegzett 348 darab 16—63 cm. mellmagasságu tölgyfalörzsnek haszonfa részeit, valamint a fenti területen előjövő tölgy, bükk, gyertyán, nyár, juhar, kőris és berkenye törzsekből kitermelhető tűzifa mennyiségét.

A hatósági becslés szerint van fenti erdőben 1125 m³ tölgyhaszonfa, és 2044 ürm³ vegyes tűzifa.

Kikiáltási ár: 3351 korona.

Az erdő a törvényhatósági ut közelében a szini vasuti állomástól 10 km. távolságra esik.

Bánatpénz 336 korona.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A szerződési feltételek és a becslési kimutatás a szépsi-i m. kir. járási erdő-gondnokságnál Kassán (Fő-utca 27. sz.) és Jósvalón a ref. lelkési hivatalban betekinthetők.

Jósvaló, 1910. január 8.

Fodor Géza,
ref. lelkész.

2128—2200. végr. sz.
1909.

A Kassai Jelzálogbank

részvénytársaság.

Fő-utca 4. szám. Fő-utca 4. szám.

Elfogad betéteket takarékkönyvecskére vagy folyószámlára legelőnyösebb feltételek mellett.

Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénznemeket, idegen bankjegyeket. — Átutalásokat bármely külföldi piacra is közvetít.

Tűz- és betörésmentes safe deposit.

Osztálysorsjegyek.

Sorsjegyek részletfizetésre.

Sorsjegycsoportok alakítása.

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

Hirdetések felvétetnek a kiadóban

Murányi József kiadó.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a kassai kir. járásbírósnak 1909. V. 2644. sz. végzésével Jaszusch Antal javára 1540 K. követelés s járuléka, valamint az összes kielégítési jogot nyert foglaltatók követeléseik erejéig alperes ellen végrehajtás folytán lefoglalt és 4117 K. 70 fill. becsült ingóságokra a kassai kir. járásbírósnak 1909. V. 2644. 2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak Kassán, Fő-utca 7, folytatva Új-utca 14. illetve 29. sz. alatt leendő megtartására határidőül 1910. évi január hó 12-ik napjának d. e. 10 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok, sertések, üzleti berendezés s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is eladatni fognak.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy amennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kassán, 1909. évi december 20. án.

Véniss Béla,
kir. bírósági végrehajtó.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA.